MEDEDELINGEN

HEEMKRING OKEGEM

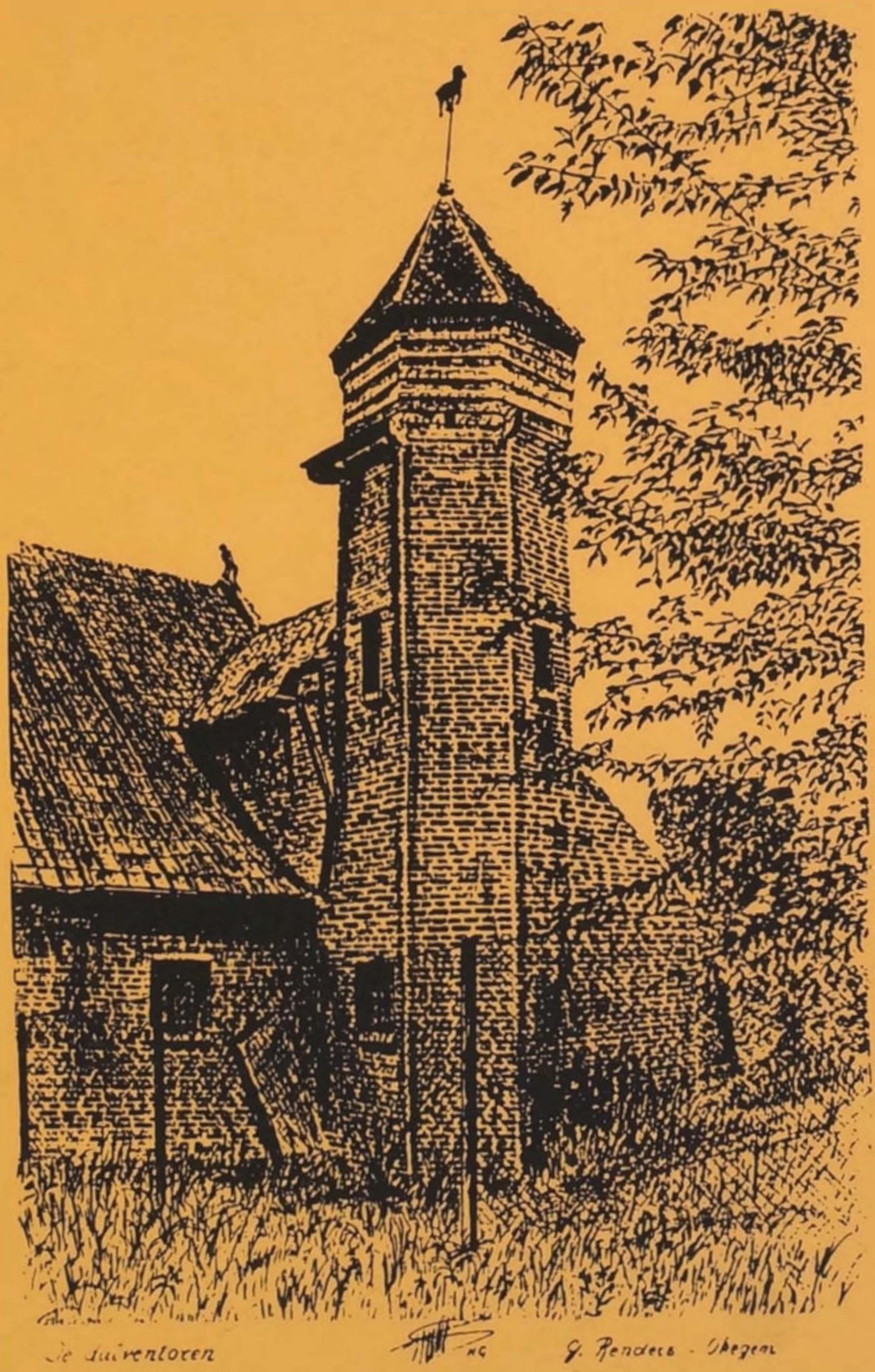

16de Jaargang, 1991, Nr. 1
VERSCHIJNT DRIEMAANDELIJKS
AFGIFTEKANTOOR 9400 NINOVE

BESTUURSLEDEN

Voorzitter : Herman Van Isterdael, Idevoordelaan 27, Okegem
(054/32.23.02)

Secretaris : Patrick Praet, Rode Kruisstraat 19, Ninove
(054/32.71.58)

Penningmeester : Suzanne Van der Speeten, Hazeleerstraat 23, Okegem
(053/66.76.89)

Bestuursleden :
Jozef Van der Speeten, Guldenboom 9, Okegem
(054/33.55.75)

Godelieve De Deyn, Kouterbaan 40, Okegem
(054/33.48.70)

André Segers, Idevoordelaan 25, Okegem
(054/33.65.68)

Uitgegeven met de steun van het stadsbestuur van Ninove en van het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen.

Verantwoordelijke uitgever : Herman Van Isterdael
Idevoordelaan 27, 9400 Okegem-Ninove

Provinciale Bibliotheek Kulturele Bibliotheek

OKEGEM EN OKEGEMNAARS IN W.O. II (Deel 3)
DE OORLOGSSLACHTOFFERS

door Jozef Van der Speeten

Als eerste slachtoffer viel **Vernaillen Karel Benedictus**, geboren 8 juni 1884, landbouwer wonende in de Rattenbergstraat 19. Hij werd neergeschoten door Engelse soldaten terwijl hij bezig was klaver te maaien op een veld gelegen op de Ninovekouter. Zijn zoon Frans was getuige van die moord. Simonne Vernaillen verzekerde me dat haar vader nochtans eerst toestemming gevraagd had aan een Engels officier. Het lijk van Benoît Vernaillen werd van het klaverveld naar het kerkhof gebracht waar het onmiddellijk werd begraven.
Het volgend slachtoffer was **Alfons Theodoor De Vriendt**, geboren te Liedekerke op 11 juni 1900, kleermaker wonend in de Kattestraat. Hij werd in zijn eigen huis verscheidene malen met de bajonet doorstoken door Engelse soldaten in 't bijzijn van zijn vrouw en zijn 9 kinderen. Daarna werd hij buitengesleept door de soldaten en in de doornenhaag die langs de straat stond geworpen. De soldaten gooiden vervolgens nog een granaat in de kelder waardoor de moeder en vier kinderen licht gewond werden. Alfons liet een weduwe, Jeanne Arents, en 9 minderjarige kinderen achter (8 jongens en 1 meisje). In juni 1940 beviel Jeanne van een dochter die op 29 maart 1941 overleed.
Joannes Theofiel De Beenhouwer, landbouwer, wonende in de Rattenbergstraat 48 en geboren te Pamel op 30 september 1874 werd ook vermoord op die bewuste 18 mei 1940. Deze onschuldige man werd afgemaakt door Engelse soldaten en in de tuin van Gustaaf Vernaillen staande begraven. Het hoofd stak nog boven het graf uit. Dit afschuwelijke schouwspel werd gezien door Sylvain Van Isterdael die met vele Okegemnaars opgesloten zat in "de drie huizen" langs de toenma-

lige IJzerenwegbaan (nu Guldenboom). Engelse soldaten dwongen hem om kannen benzine te gaan halen en hij zag dit tafereel toen hij langs de Rattenberg stapte. Sylvain vertelde me ook dat de vrouwen samengebracht waren in het werkhuis van "Toonen" (beenhouwer) Alfons De Smet die op de Rattenberg woonde.
In de tuin van Gustaaf Vernaillen (op de top van de Rattenberg) hadden de Engelsen loopgrachten gemaakt en ze konden van daaruit de spoorlijn en een gedeelte van Eversem controleren. Toen de Duitsers aan de Dender kwamen vluchtten de Engelse soldaten en dreven de "gijzelaars" op naar de Hollestraat (= Leopoldstraat) en de Aalstersesteenweg en lieten ze daar aan hun lot over.
Het vierde slachtoffer was **Petrus Theodoor Van Houtem**, geboren te Okegem op 1 november 1876, koolmijner, gehuwd met Henriëtte Samin en wonende in de Kattestraat 78. Hij werd verscheidene malen met de bajonet gestoken in de onderbuik en overleed op 26 mei 1940 aan zijn verwondingen.

Hoe verliep de strijd aan de Dender?

In de late namiddag van zaterdag 18 mei kwamen de eerste Duitse soldaten in Pamel aan. Herman Van Herreweghen kwam te weten dat het 11de regiment van de 14de Duitse infanteriedivisie betrokken was bij de gevechten in Pamel en omgeving op 18 en 19 mei en dat het aangevoerd werd door majoor Weiss. Herman kreeg ook het relaas van de strijd van majoor Weiss in handen. Hierin staan voor ons enkele belangrijke zaken vermeld. We zetten ze even op een rijtje.
Na de strijd om Leuven kreeg majoor Weiss van zijn divisiecommandant de opdracht om met een uit verschillende wapens samengestelde stootgroep de bruggen ten noordwesten te veroveren en daarna door te stoten tot aan de Dender. Schermutselingen met Engelse troepen deden zich voor te Woluwe. Hier

onderhandelde hij met de Spaanse ambassadeur over de overgave van Brussel wat op 17 mei gebeurde. Op zaterdag 18 mei wapperde voor het eerst een hakenkruisvlag op het stadhuis van Brussel op bevel van majoor Weiss die te voren enkele keren gedreigd had de stad te bombarderen. De volgende middag reeds gaf een Duitse muziekkapel een concert op de Grote Markt, maar er was geen mens om te luisteren.
Vroeg in de morgen van 18 mei bereikte de groep van majoor Weiss Groot-Bijgaarden en daar kwam het tot een treffen met Engelse tanks waarbij een gewonde Engelse luitenant gevangen werd. Die Engelsman was in bezit van een voor de Duitsers interessant document nl. een kaart waarop twee wegen genoteerd stonden waarlangs de Britten zich gingen terugtrekken. Op 18 mei om 14.25 uur kreeg majoor Weiss het bevel om met zijn groep naar Pamel door te stoten. De eerste resultaten waren de verovering van Sint-Martens-Bodegem en Wambeek. Van hieruit nam hij zuidwestelijke richting en de majoor besloot vanuit Borchtlombeek door te stoten naar de Dender bij Okegem. Van Borchtlombeek ging het over Strijtem en zo verder over Ledeberg naar Pamel. Toen de Duitse infanteriegroep in het noordwestelijk deel van Pamel aan de Dender gekomen was werd ze plots onthaald op granaten en mitrailleursalvo's. Om hier aan te ontsnappen bezetten ze de hoogte in de buurt van de Dender. Toen echter om 1 uur 's nachts (19 mei) het artillerievuur gevoelig toenam trokken de Duitsers zich terug op de stellingen van de 3de Compagnie en gaf majoor Weiss het bevel dat zijn bataljon zich moest voorbereiden op de verdediging van hun positie. Ononderbroken duurde de beschieting voort tot bij zonsopgang. Van in Denderhoutem bestookten Engelse kanonnen de oprukkende Duitsers. De Pamelaars, ondergedoken in eigen kelder of in die van de buren die wat steviger gebouwd was, beleefden een bange nacht. Om 6 uur 's morgens (19 mei) begon een zware Engelse batterij zich in te schieten en haar granaten kwamen met grote precisie

op de gevechtstellingen van de Duitsers terecht zodat deze hun posities dienden te verplaatsen. Tweemaal vroeg majoor Weiss aan de divisiecommandant om steun van de artillerie doch hij kreeg geen gehoor. Daardoor kon hij bij zonsopgang de Dender niet oversteken.
Hier dient opgemerkt dat de Dender was leeggelopen door het openen of vernielen van de sluizen en dat op de bedding een metersdikke laag zwart slib of slijk lag.
Majoor Weiss reed vervolgens persoonlijk naar de gevechtsstelling van het 53ste infanterieregiment om de toestand te bespreken. Hij kreeg kort daarna het bevel de spits van zijn groep terug te trekken om ze de kans te geven in het gebied ten oosten van Kattem - Ledeberg wat op adem te komen. Op 18 mei telde zijn groep 2 gesneuvelden en 19 gewonden.
Op zondag 19 mei vormde het regiment van majoor Weiss een bruggehoofd over de Dender bij Ninove. Het centrum van Pamel was intussen één groot legerkamp geworden. De opgeblazen Denderbrug zorgde voor heel wat vertraging in de opmars. Op een drietal plaatsen o.a. aan de Dender lieten kruisen met de typische Duitse soldatenhelm erop blijken dat het artillerieduel aan Duitse soldaten het leven had gekost.[1]

Over de verliezen bij het Engels leger in onze streek zijn we niet zo goed ingelicht. Het is in ieder geval een feit dat er op het kerkhof van Outer 6 Engelse militairen begraven liggen of een gedenksteen hebben. Tweede luitenant Baring (21 jaar) van de Grenadier Guards, R. Johnston (32 jaar) van de Royal Irisch Fuseliers, J. Mac Crury

---

[1] Van Herreweghen H., *De meidagen 1940 in Pamel en omstreken*, In D.F. klokje, 14de jg., 1982, pp. 31-44.

(21 jaar) van de Royal Irisch Fuseliers en kapitein H.A. Jefferies (24 jaar) van de Royal Irisch Fuseliers sneuvelden op 19 mei. Flying Officer K.W. Graham (36 jaar), air gunner van de R.A.F. en Flying Officer E.C. Ford (24 jaar) van de R.A.F. stierven op 18 mei 1940.
Op het kerkhof van Voorde ligt ook nog een Engels militair begraven. Het is een zekere R.H.W. Wrigglesworth (24 jaar) van de Goldstream Guards die op 19 mei overleed.

We laten U ook kennismaken met het relaas van de beschieting van Liedekerke en omgeving in de nacht van 18 en 19 mei.[1]
De gemeenten Borchtlombeek, Pamel, Liedekerke en Teralfene werden stelselmatig beschoten door de Engelsen die hun batterijen opgesteld hadden in Okegem, Iddergem (Ninoofse steenweg), Denderhoutem en Welle. De omgeving van het dorpsplein, de Opperstraat en een gedeelte van Impegem kregen de raakste klappen. Obussen sloegen gaten in de gevels en daken, doorboorden zolderingen, vernielden huisraad en meubilering. Rond 7 uur in de morgen van 19 mei probeerden de Duitsers een noodbrug te leggen aan de Denderbocht tussen de spoorlijn en Teralfenesas. Dit was een "meevaller" voor Liedekerke want van dan af werd Teralfene onder vuur genomen door de Engelsen. Ook te Impegem, op de plaats waar de Engelsen de kleine brug hadden opgeblazen, maakten de Duitsers in de vroege voormiddag van 19 mei een noodbrug van boomstammen over de Dender waarover hun manschappen met licht vervoer de linkeroever konden bereiken. Even voor 11 uur verschenen enkele Duitse vliegtuigen boven Denderleeuw en omgeving. Ze werden door de Engelsen beschoten maar kort daarop volgden doffe knallen van inslaande bommen.

---

[1] Bronselaer M., *Liedekerke, van vroeger tot nu*, pp. 309-315.

Waarschijnlijk waren de Duitse vliegeniers er in gelukt de Engelse kanonnen te doen zwijgen want rond 11 uur hield alle artillerievuur op. De Duitsers slaagden erin de noodbrug te leggen en hun tanks konden hun weg vervolgen in westelijke richting. De langdurige beschieting had gelukkig geen mensenlevens gekost maar er was heel wat stoffelijke schade : honderden woningen waren beschadigd, er waren tientallen gapende kraters in straten, tuinen en velden, telefoon- en elektriciteitsdraden hingen als in kluwens over de straten. De meeste materiële schade werd toegebracht aan de omgeving van Teralfene-sas en de dorpskom van Denderleeuw. In deze gemeente werden bovendien vele huizen en vooral winkels geplunderd door Engelse soldaten, wat trouwens in Okegem ook gebeurde. In de late namiddag waren reeds heel wat jongelui bezig met het verzamelen van stukken ijzer, afkomstig van uiteengespatte obussen die zij op banen en wegen aantroffen. Hun buit werd later aan de man gebracht en ze verdienden er een schone stuiver aan. Op 20 mei legde de Duitsers een noodbrug over de Dender en de oude Dender te Huissegem. Ze namen hun intrek in de klassen van de gemeenteschool. De speelplaats stond vol met legerauto's en ander oorlogmateriaal.

De beschieting van Denderleeuw op 18-19 mei is zeker ook vermeldenswaard. Op zaterdag 18 mei trokken de Engelsen zich terug uit Hekelgem, Teralfene en Liedekerke en namen stellingen in te Denderleeuw, Welle, Iddergem en Denderhoutem. In de late namiddag werden alle bruggen opgeblazen. Vanaf 18 uur werden Teralfene en Liedekerke onder vuur genomen door Engelse kanonnen die langs de steenweg Ninove-Aalst opgesteld stonden, dit om de Duitsers te beletten de Dender te naderen. 's Nachts namen de Duitsers Teralfene en Liedekerke in en begonnen op hun beurt Denderleeuw onder vuur te nemen. In de vroege ochtend van zondag 19 mei trokken de Engel-

sen zich uit Denderleeuw terug. Hierbij sneuvelde een 21-jarige Britse soldaat in de Veldstraat, een zekere William James Nasbit uit Noord-Ierland, soldaat bij de Royal Ulster Rifles. Zijn graf bevindt zich nog steeds op het kerkhof van Denderleeuw.
De Engelse artillerie vuurde dan vanuit Denderhoutem en Haaltert naar Teralfene-sas, een plaats waar de Duitsers de Dender probeerden over te steken. Rond 8 uur in de morgen van 19 mei bereikten de eerste Duitse soldaten met rubberboten de Denderleeuwse oever. Daarna werd er een pontonbrug over de Dender gelegd en Duitse compagnies soldaten kwamen in de De Naeyerstraat samen. Vanaf 11 uur, wanneer de Duitsers verder trokken richting steenweg werd er niet meer geschoten.
Er werd te Denderleeuw heel wat stoffelijke schade aan de huizen aangericht : doorboorde daken en muren, beschadigde gevels en heel veel gebroken ruiten. Ook de toren van de kerk was volledig weggeschoten. Vooral het centrum van Denderleeuw had het erg te verduren gehad.[1]
In de namiddag van zondag 19 mei keerden reeds vele Okegemnaars die niet ver "gevlucht" waren naar hun dorp terug en waren erg benieuwd in welke toestand ze hun woning zouden terug vinden. Ons gezin was tot in Heldergem gevlucht en had tijdens de nacht van 18 op 19 mei niets anders gehoord dan het gebulder van kanonnen die in Denderhoutem opgesteld stonden en die vandaar de Duitse stellingen over de Dender bestookten.
De eerste ontmoeting met de Duitse soldaten liep voor mij niet al te rooskleurig af. Ik moest mijn nieuwe fiets waarmee ik dagelijks naar het college van Ninove bolde, met heel veel tegenzin aan een

---

[1] De Metsenaere W., *De beschieting van Denderleeuw op 18-19 mei*, in: *Denderleeuws infoblad*, juni-juli 1990, pp.36-37.

Duits soldaat afgeven. In de plaats daarvan kreeg ik een oude damesfiets. Een paar honderd meter verder moest ik die fiets ook afgeven. Ik kreeg echter van de Feldwebel een briefje waarop hij genoteerd had dat hij mijn fiets meegenomen had. Enkele weken later ging ik met dat bewijsstuk naar de "kommandatur" te Aalst en kreeg een vergoeding voor de afgenomen fiets.
Thuis gekomen waren mijn ouders heel blij dat ze het hof en de dieren in goede staat aantroffen. Er werd enkel vastgesteld dat de Engelse soldaten alle kasten grondig doorzocht hadden op zoek naar geld en andere kostbaarheden.
Inmiddels waren ook de "gegijzelde" niet-gevluchte inwoners vrijgekomen en vertelden in geuren en kleuren over de doorstane angsten. Het nieuws over de vermoorde mannen liep als een vuurtje door het dorp en elkeen betuigde op de een of andere manier zijn medeleven.
Ook te Denderhoutem waren de Engelsen nogal heftig te keer gegaan tegen de bevolking. Vanaf 16 mei had de Engelse legerleiding daar een uitgaansverbod uitgevaardigd. Iedere inwoner moest binnenshuis blijven van 8 uur 's avonds tot 7 uur 's morgens, alsook 's middags tussen 12 en 13 uur. Op 17 mei werden drie personen door de Engelsen aangehouden in de wijk Terlinden en in een varkenshok opgesloten. 's Avonds werden de drie aangehoudenen weggebracht naar een weide. Achter de haag die de weide omsloot dienden de drie slachtoffers eerst hun eigen graf te delven en daarna werden ze koelbloedig neergeschoten en hun lichamen met aarde bedekt.
Waarom begingen de Engelse soldaten zo'n brutaliteit? Wat had er hen in feite toe aangezet?
Naar het scheen hadden de Engelse soldaten een heilige schrik voor de Duitsers. Er heerste in die dagen ook een grote paniekstemming ingevolge tegenstrijdige berichten. Iedere burger, die ongewild ook, de afgekondigde verordeningen negeerde, was

een verdachte en iedere verdachte was een vijand. Nu scheen het dat tussen de wijk Terlinden en de steenweg Ninove-Aalst verbindingsdraden van het Engels leger doorgeknipt waren. De drie mannen die in die buurt aangehouden werden waren dus verdachten. Ze werden als vijanden aanzien en neergeschoten. Het nieuws van die gruwelijke moord verspreidde zich als een lopend vuurtje in Denderhoutem en omliggende gemeenten. De Iddergemse schrijver Omar Robinon (Omer De Dier) die het verhaal van de neergeschoten boeren van Denderhoutem hoorde vertellen maakte er een prachtig gedicht over. Het is opgenomen in de bundel "Aards gemis".

Mei 1940
Wat ook
beesten gaan voor
een boer staat op
beweiden en maaien
en hij maaide
soldaten in grachten
afgestemd op leven en dood
verbeten de noodlottige uren
De boer
had niets op
met die kant
en maaide
Met het gras
sneed z'n zeis
een verbindingsdraad af
Tegen de wassende schietwilg
sneden soldaten
de levensdraad van de boer af.

Het is zeer merkwaardig dat dit gedicht ook toepasselijk is op de moord van Benoît Vernaillen (overleden Okegem 18 mei). Hij werd ook verdacht van "telefoondraden" doorgesneden te hebben bij het maaien van klaveren op de " Van Vreckemweide".
Na de kapitulatie van het Belgisch leger (28 mei)

keerden heel wat vluchtelingen uit de Westhoek terug en vertelden hun wedervaren. Zo kwam de bevolking te weten dat **Jozef Cornelis**, geboren te Okegem op 4 november 1874, wagenmaker en gehuwd met Maria Henrica Phariseau overleden was te Vlamertinge (Ieper). Maria Phariseau had familie wonen te Vlamertinge en de familie Cornelis was daarheen gevlucht. Bij een Duits luchtbombardement werd Jozef Cornelis er op 24 mei zwaar getroffen en overleed om 3 uur. Hij werd op het kerkhof van Vlamertinge begraven.
Ook **Heyman Emery**, geboren te Welle op 28/12/1898, spoorwerker en gehuwd met Martha Vernaillen kwam niet meer terug. Hij overleed te Estaimpuis, in een trein met geëvacueerden, op 19 mei om 9 uur in de voormiddag. Die trein stond stil op de sporen en werd er gebombardeerd. Estaimpuis ligt dicht bij de Belgisch-Franse grens, op een tiental km van Roubaix.
Eind mei begin juni keerden reeds de eerste van onze soldaten terug naar huis. Een groot gedeelte van het Belgisch leger kon van een zeker voorrecht genieten. Anderen werden als krijgsgevangenen naar Duitsland gestuurd. Eind mei kwam het bericht toe op de gemeente dat twee Okegemse soldaten gesneuveld waren. **Gies Gustaaf**, geboren te Okegem 18 op april 1906, werkman, zoon van Petrus en Maria Leonie Becqué. Hij was van de klas 1926 en diende bij het 1ste regiment van de Grenadiers met het stamnummer 135/66577. Hij overleed te Zichem-Zussen-Bolder op 10 mei 1940 om 8 uur 's morgens.
We vinden het passend tot zijn gedachtenis een strofe te citeren uit de "Ballade van de dertien gezellen" van de Roosdaalse dichter Hubert van Herreweghen. Hij wijdde die strofe aan een gesneuvelde vriend, maar dit vers is ook toepasselijk op de dood van onze gesneuvelde soldaat Gustaaf Gies.

Maar het is nutteloos te hopen
dat één afwezige nog keert

INHOUDSOPGAVE OP " MEDEDELINGEN HEEMKRING OKEGEM " JAARGANGEN 1-15 (1976-1990).

ANTHOENS (A.). De duivenmelkerij te Okegem. 5, 1980, p. 79-84.
ARDANS (J.). De commissie van openbare onderstand te Okegem. 10, 1985, p. 6-31.
BAEYENS (O.). De handschoennijverheid in ons land. 4, 1979, p. 10-19.
BECQUE (G.). Vrije openbare Davidsfondsbibliotheek. 7, 1982, p. 127-131.
BECQUE (I.). Chiro St.-Theresia. 5, 1980, p. 24-25.
BOURGEOIS (V.). Rond "de stoemp". 15,1990, p.47-48.
DE BODT (Ch.) en VAN EECKHOUT (F.). Chiro St.-Antonius. 5, 1980, p. 19-23.
DE DEYN (G.). De oudste inwoners van Okegem. 7, 1982, p. 76-79.
DE JONGE (P.). Boerenwormkruid. 2, 1977, p. 94-99.
DE JONGE (P.). Het klein hoefblad. 3, 1978, p. 20-25.
DE JONGE (P.). Joannes Ockegem. 1, 1976, nr. 1-2, pp.3-7.
DE JONGE (P.). Lijst van de beschermde monumenten en landschappen in Groot-Ninove. 2, 1977, p. 30.
DE JONGE (P.). Nieuwe straatnamen te Okegem. 2, 1977, p. 27-29.
DE JONGE (P.). Oude grafstenen aan de kerkmuur. 1, 1976, nr. 3, p. 1-8.
DE JONGE (P.). Samenvattend overzicht van de stamboom Van Isterdael. 2, 1977, bijvoegsel.
DE JONGE (P.). Slechten tijd te Okegem (1845-1848). 3, 1978, p. 48-54.
DE JONGE (P.). Toelichting bij de nieuwe kaft. 2, 1979, p. 1-2.(afbeelding van de kerk van Okegem anno 1754)
DE JONGE (P.). Wapens van Okegem. 3, 1978, p. 1-5.
DE ROOSE (M.). Historische schets van de firma De Roose N.V.. 3, 1978, p. 55-59.
DE VUYST (A.). De allerbeste fruitwijn wordt gebot-

teld in Okegem. 14, 1989, p. 13-15.
DE VUYST (A.). De school van Okegem heeft weer zes leerjaren. 15, 1990, p. 4-7.
DE VUYST (A.). Richard Gies uit Okegem is 70 jaar kerkzanger. 4, 1989, p. 37-38.
GIES (A.). De K.A.J. te Okegem. 5, 1980, p. 26-33.
GIES (A.). Okegem en Okegemnaars in Wereldoorlog II. De belevenissen van een oudstrijder van de veldtocht 1940. 15, 1990, p. 28-32.
HEYMAN (A.). De Dender. 2, 1977, p. 48-51.
HEYMAN (A.). Onze onvergetelijke stoomtrein. 2, 1977, p. 22-26.
HEYMAN (A.). Van dierenhuid tot lederen handschoen. 4, 1979, p. 22-30.
LAGRIN (R.). F.C. Panters Okegem. 5, 1980, p. 115-118.
N.N. De Okegemse bevolking (toestand op 12.04.1989). 14, 1989, p. 24-26.
N.N. Zilveren kloosterjubileum. 15, 1990, p. 49-50.(Rosa Maria Beerens)
NEUKERMANS (E.). Herbergen in onze gemeente vanaf de eeuwwisseling tot heden. 2, 1977, p. 10-18, 52-62, 80-89.
NEUKERMANS (E.). Mijn tocht naar Frankrijk (15.05 - 15.08.1940). 15, 1990, p. 55-59.
PRAET (P.). De bibliotheek van Okegem : van "boekerij" naar uitleenpost. 13, 1988, p. 105-110.
PRAET (P.). De vermogenstoestand van een Okegems gezin in 1849. 11, 1986, p. 126-131.
ROELSTRAETE (H.). Het orgel van de parochiekerk Okegem. 5, 1980, p. 94-104.
SEGERS (A.). De waterduivel. 4, 1979, p. 126-128.
SEGERS (A.). Kaatsterrein Amusanten in opspraak. 7, 1982, p. 146-148.
SEGERS (A.). Mijn eerste indrukken over Okegem. 4, 1979, p. 95-97.
VAN DE PERRE (A.). 50 jaar Oudstrijdersbond te Okegem. 6, 1981, p. 73-75.
VAN DE PERRE (A.). Herinneringen uit mijn kinderjaren. 7, 1982, p. 80-84.

VAN DE PERRE (E.). Dorpsgenoot bedwingt opstandelingen te Shabunda. 3, 1978, p. 60-68.
VAN DE PERRE (G.). 10 jaar K.B.G. te Okegem. 5, 1980, p. 126-128.
VAN DE PERRE (R.). Gustaaf Van de Perre als toneelschrijver. 2, 1977, p. 63-72.
VAN DEN BERGHE (K.). In memoriam Prof. Dr. M. Van Varenbergh. 3, 1978, p. 26-29.
VAN DER SPEETEN (J.). 10 jaar A.G.-club. 5, 1980, p. 120-125.
VAN DER SPEETEN (J.). 131 jaar spoorwegen te Okegem, 1855-1986. 11, 1986, p. 74-118.
VAN DER SPEETEN (J.). Armen- en ziekenzorg vroeger en nu. 10, 1985, p. 1-5.
VAN DER SPEETEN (J.). Beschouwingen bij de eerste kadasterkaart van Okegem (1810). 8, 1983, p. 35-53.
VAN DER SPEETEN (J.). Bijdrage tot de parochiegeschiedenis. 12, 1987, p. 48-116.
VAN DER SPEETEN (J.). De handschoennijverheid te Okegem. 4, 1979, p. 1-7.
VAN DER SPEETEN (J.). De parochiekerk van Okegem : een bouwgeschiedenis. 10, 1985, p. 102-140.
VAN DER SPEETEN (J.). De geschiedenis van het pompken te Eversem. 1, 1976, nr. 1-2, p. 19-35.
VAN DER SPEETEN (J.). De windmolen van Okegem. 3, 1978, p. 34-47.
VAN DER SPEETEN (J.). De vinkensport te Okegem. 5, 1980, p. 89-93.
VAN DER SPEETEN (J.). De spoorwegen te Okegem. 12, 1987, p. 1-28.
VAN DER SPEETEN (J.). De kaatssport in ons land. 5, 1980, p. 47-60.
VAN DER SPEETEN (J.). De post te Okegem. 12, 1987, p. 29-47.
VAN DER SPEETEN (J.). De Sint-Antoniusverering op de parochie Okegem. 2, 1977, p. 34-47.
VAN DER SPEETEN (J.). De kaatssport te Okegem. 5, 1980, p. 61-75.
VAN DER SPEETEN (J.). Demografische en sociale

evolutie van Okegem. 11, 1986, p. 1-73.
VAN DER SPEETEN (J.). Diefstallen in onze parochiekerk (1777-1778). 2, 1977, p. 3-8.
VAN DER SPEETEN (J.). Dorpsinformatie. 8, 1983, p. 150-155.
VAN DER SPEETEN (J.). Dorpsinformatie. 9, 1984, p. 95-104.
VAN DER SPEETEN (J.). Dorpskroniek 1977. 2, 1977, p. 100-104; 3, 1978, p. 30-32.
VAN DER SPEETEN (J.). Dorpskroniek 1978. 4, 1979, p. 31-36.
VAN DER SPEETEN (J.). Dorpskroniek 1979. 5, 1980, p. 43-46.
VAN DER SPEETEN (J.). Dorpskroniek 1981. 7, 1982, p. 44-50.
VAN DER SPEETEN (J.). Enkele bijzonderheden over de werking van de Oudstrijdersbond te Okegem. 6, 1981, p. 76-78.
VAN DER SPEETEN (J.). Gisleen Van Havermaet en zijn familie te Okegem. 9, 1984, p. 48-94.
VAN DER SPEETEN (J.). Herbergen in onze gemeente. 3, 1978, p. 16-19. (reglement 1872 en aanvullingen herbergen)
VAN DER SPEETEN (J.). Het kunstbezit van onze parochiekerk - Inventaris van de kerkelijke meubilaire goederen. 10, 1985, p. 43-101.
VAN DER SPEETEN (J.). Het duivenmelken in het verleden. 5, 1980, p. 85-88.
VAN DER SPEETEN (J.). Het jaar van het dorp. 2, 1977, p. 73-79.
VAN DER SPEETEN (J.). Historiek van de vrije openbare bibliotheek. 7, 1982, p. 119-127.
VAN DER SPEETEN (J.). Historiek van Volksfanfaren. 7, 1982, p. 63-75.
VAN DER SPEETEN (J.). Historische schets van de vrije gemengde lagere en kleuterschool. 4, 1979, p. 38-77.
VAN DER SPEETEN (J.). Kanttekeningen bij het orgel van onze parochiekerk. 5, 1980, p. 105-111.
VAN DER SPEETEN (J.). Kapellen en kapelletjes te

Okegem, 8, 1983, p. 55-97.
VAN DER SPEETEN (J.). Kringleven. Terugblik op 1981. 7, 1982, p. 39-43.
VAN DER SPEETEN (J.). Lederen handschoenen. 4, 1979, p. 8-9.
VAN DER SPEETEN (J.). Okegem op oude kaarten en plannen. 8, 1983, p. 1-34.
VAN DER SPEETEN (J.). Okegem en Okegemnaars in Wereldoorlog II. Okegem onder oorlogsgeweld (1940-1944). 15, 1990, p. 33-47, 60-72.
VAN DER SPEETEN (J.). Okegem tijdens de oorlog 1914-1918. 1981, p. 1-54.
VAN DER SPEETEN (J.). Okegemse soldaten tijdens het Frans bewind (1798-1815). 14, 1989, p. 5-9, 33-36, 51-58; 15, 1990, p. 8-23.
VAN DER SPEETEN (J.). Onze bevolking in 1975. 1, 1976, nr. 3, p. 28-33.
VAN DER SPEETEN (J.). Overzicht van 50 jaar Davidsfondswerking. 7, 1982, p. 88-118.
VAN DER SPEETEN (J.). Parochieleven en geloofsbeleving vroeger en nu. 13, 1988, p. 3-104.
VAN DER SPEETEN (J.). Rijmpjes en liedjes bij kinderspelen te Okegem. 4, 1979, p. 98-125.
VAN DER SPEETEN (J.). Speurend door "150 jaar België". 5, 1980, p. 1-17.
VAN DER SPEETEN (J.). Terugblik op het tweede lustrum van Heemkring Okegem en "Mededelingen". 10, 1985, p. 143-145.
VAN DER SPEETEN (J.). Toneelleven te Okegem. 7, 1982, p. 132-145.
VAN DER SPEETEN (J.). Verdwenen nijverheidsbedrijven te Okegem. 8, 1983, p. 98-149.
VANDORMAEL (H.). Kunstschilder Piet Vernaillen. 15, 1990, p. 51-55.
VAN EECKHOUT (F.). Dorpskroniek - Woonwijk Eversem. 7, 1982, p. 48-49.
VAN HERREWEGHEN (G.). Een Okegemse toenaam uit een Pamelse plaatsnaam. 9, 1984, p. 1-47. (o.m. familie De Boitselier)
VAN HERREWEGHEN (G.). Michiel Ruys, koster te

Okegem van 1712 tot 1754. 7, 1982, p. 1-38.
VAN ISTERDAEL (H.) en VAN DER SPEETEN (J.). Bijdrage tot de parochiegeschiedenis van Okegem. 6, 1981, p. 82-150.
VAN ISTERDAEL (H.). Anecdotes over - en lotgevallen van - inwoners uit Okegem tijdens Wereldoorlog I. 6, 1981, p. 69-72.
VAN ISTERDAEL (H.). Bijdrage tot de geschiedenis van de abdij van Ninove. 4, 1979, p. 80-94.
VAN ISTERDAEL (H.). De sleutel omgedraaid, de grendel weggeschoven. Open Monumentendag in Ninove. 14, 1989, p. 2-5.
VAN ISTERDAEL (H.). Foute toeristische informatie over Okegem : het zogezegde schilderij van Gaspard De Crayer in Okegem. 14, 1989, p. 21-23.
VAN ISTERDAEL (H.). Getuigenis van een opgeëiste tijdens Wereldoorlog I. (Cyriel Cobbaert, ° Okegem, 1897). 6, 1981, p. 61-68.
VAN ISTERDAEL (H.). Gevaarlijk heerschap. 2, 1977, p. 19-21.(Jan Van Stalle)
VAN ISTERDAEL (H.). Het begin van de Okegemse geschiedenis (1096). 14, 1989, p. 42-47.
VAN ISTERDAEL (H.). Historiek van het Hof te Hazeleer. 3, 1978, p. 72-139.
VAN ISTERDAEL (H.). Honderdjarigen van en in Okegem. 14, 1989, p. 16-19.
VAN ISTERDAEL (H.). In memoriam Albert Neukermans. 14, 1989, p. 27-28.
VAN ISTERDAEL (H.). Okegemse families : Van Isterdael. 1, 1976, nr. 1-2, p. 8-18; nr. 3, p. 12-27.
VAN ISTERDAEL (H.). Ongeval te Okegem. 2, 1977, p. 90-93.
VAN ISTERDAEL (H.). Overzicht van 5 jaar Heemkring Okegem. 5, 1980, p. 129-134.
VAN ISTERDAEL (H.). Vechtpartij te Okegem. 1, 1976, nr. 3, p. 9-11.
VAN ISTERDAEL (H.). Vondeling te Okegem. 1, 1976, nr. 1-2, p. 36.(Catharina Vandertriepen)
VAN ISTERDAEL (H.). Wat is een staat van goed? 3, 1978, p. 6-15.

VAN NEROM (R.). De V.K.A.J. te Okegem. 5, 1980, p. 34-37.
VAN VAERENBERGH (B.). Aanvullingen bij de kaatssport en de duivenmelkerij te Okegem. 5, 1980, p. 112-113.
VAN VAERENBERGH (B.). De fanfare "Eendracht is macht" Okegem. 7, 1982, p. 53-61.
VAN VAERENBERGH (B.). De Oudsoldatenbond van Okegem. 6, 1981, p. 79-80.
VAN VAERENBERGH (B.). Het station te Okegem in de jaren 1920-1922. 11, 1986, p. 119-125.
VAN VAERENBERGH (B.). Okegem tijdens de oorlog 1914-1918. 6, 1981, p. 1-54.
VAN WAELVELDE (W.). Aantal honderdjarigen stijgt. 14, 1989, p. 48-50.
VERMOESEN (I.). De brandnetel. 10, 1985, p. 37-42.
VERNAILLEN (L.). Fanfare "Eendracht is macht". 7, 1982, p. 61-62.

want d'eerste zat ineengestopen
achter zijn machinegeweer
op tien mei veertig, in de morgen,
onnozel lam voor 't bars geweld,
eeuwig bevrijd van alle zorgen
en voor het vaderland een held.
Hij heeft geen kogels horen fluiten
want d' eerste doodde zonder pijn.
Hij slaapt nu al vijf winters buiten
en morgen zal 't weer winter zijn.

Van Waeyenberge Joannes Leon, geboren te Okegem op 23 augustus 1914, seminarist, zoon van Alfred en Emma Van Holder. Leon was van de klas 1937 met als stamnummer 279/6660. Hij maakte de mobilisatie en oorlog mee als brancadier bij het 5de linieregiment. Zijn regiment had zich op 25 mei 1940 ingegraven in stellingen langsheen het kanaal Gent-Terneuzen en vooral op de wijk Hamme te Hansbeke. De infirmerie was gevestigd op de hoeve van Kamiel De Baets in de Hammestraat nr. 40. Op zondag 26 mei omstreeks 4 uur in de namiddag wierpen Duitse vliegtuigen bommen op de stellingen en omgeving. Brancardier Leon Van Waeyenberghe en zijn maat J. Coppenholle uit Hoboken werden er zwaar gekwetst en stierven in de woning van De Baets. Ze werden 's anderendaags op het kerkhof te Hansbeke begraven[1] . De familie kreeg toestemming om zijn lijk te laten overbrengen naar Okegem. Na een plechtige koordienst werd hij op het kerkhof van Okegem begraven op 17 juni 1940.
De gesneuvelde Okegemnaars zijn er twee van de 5481 militairen van alle rangen die gevallen zijn tijdens de achttiendaagse veldtocht of die gestorven zijn aan hun verwondingen in de maanden mei juni

---

[1] Met dank aan A. Janssens, conservator van het heemkundig museum Rietgaverstede te Nevele, die met deze gegevens bezorgde.

1940. Bij de slag aan de Leie vielen er alleen al 2549 soldaten. Het totale dodencijfer is minder dan 1% daar er ca. 600.000 Belgen onder de wapens waren. Voor Okegem waar 125 mannen de oorlog meemaakten bedraagt, dat 1,6%. Het aantal slachtoffers onder de burgerbevolking voor dezelfde periode liep op tot 6652. Een officieel Duits legercommuniqué sprak van 10.252 doden, 42.523 gewonden en 8.467 vermisten. Bij de Fransen zouden 3.282 militairen gesneuveld zijn en bij de Britten 8.958.
Het lot van de krijgsgevangenen was na de overgave van 28 mei niet zo duidelijk en de Duitsers wisten aanvankelijk niet precies wat ze met die massa soldaten moesten aanvangen. Sommige eenheden waren zelfs drie dagen na de kapitulatie nog niet ontwapend. Er waren ook heel wat militairen die er op één of andere manier wisten van onder te trekken. Vanaf eind mei begonnen de transporten naar Duitsland per trein of per schip. Uiteindelijk belandden 225.000 Belgen in krijgsgevangenschap. De officieren werden geïnterneerd in zogenaamde Oflags (officierslager) voornamelijk in Prenzlau, Tibor, Luckenwalde. Alle andere militairen werden naar Stalags (soldatenlager) gevoerd : Görlitz, Altengrabow, e.a. Vele soldaten zouden er tijdens de stralende zomer tewerk gesteld worden als hulp in de landbouw, o.a. bij de druivenpluk in de Moezel. In het kader van de Flamenpolitiek besliste Hitler dat de Vlaamse dienstplichtigen, soldaten als onderofficieren en officieren zouden vrijgelaten worden zodat velen reeds in de loop van 1940 naar België terugkeerden[1].
Over het dramatisch gebeuren te Okegem op 18 mei werd na de kapitulatie een "moordlied" gedicht en gezongen door de Ninoofse (?) marktzanger. Hij zong dit lied 's zondags op de dorpplaatsen, bij de

---

[1] Devos L. en Decat F., *Mei 1940, van Albertkanaal tot Leie*, p. 90.

uitgang van de kerk of op de marktplaats. Terwijl hij het lied zong verkocht zijn vrouw of dochter een folder waarop het lied gedrukt stond, een "vliegend blaadje" geheten. Tot onze spijt hebben wij, ondanks veel navraag, het "blaadje" waarop de tekst stond van het oorlogslied, niet gevonden. Misschien zijn er in Okegem nog mensen die dit lied horen zingen hebben of het nog uit het hoofd kennen. Het werd gezongen op de melodie van "In je ogen staat geschreven" en het moet ongeveer zo geluid hebben.

1. In Okegem dat rustig dorpje
daar heeft d'oorlog gewoed.
Het kwam niet door het bombarderen
dat er daar gevloeid is bloed.
Vier mannen moesten laten het leven,
vielen als martelaar.
Nochtans het waren geen soldaten
Wat een droeve smart!
Refrein : Hunne namen staan geschreven
later heeft men het gehoord
Het moet voor niemand zijn gezwegen
ze zijn laffelijk vermoord.
2. Het kanon bromt over dorpen en steden
sirenen gaan luid en klaar.
Iedereen is in zijn kelder getreden
voor het vliegersgevaar.
Alfons die stond te schrikken en te beven
Benoît en Theodoor
ook Theofiel moest er laten het leven
men gaf hun geen gehoor.

Deze tekst werd opgetekend door Herman van Herreweghen. Een Pamelaar kende het lied nog gedeeltelijk uit het hoofd want hij had het horen zingen tijdens de oorlog op een zondag na de hoogmis aan de kapel te Ledeberg. Wie bezorgt ons de volledige tekst ?

***

*

Vanaf begin juni hernam het leven op het dorp zijn normale gang. Men haalde opgelucht adem. In de gemeenteschool, die haar deuren had gesloten voor de schoolkinderen, werd vanaf 9 juni opnieuw onderwijs verstrekt. De verloren lesuren werden ingehaald tijdens de zomervakantie die pas begon op 14 augustus in plaats van op 1 augustus. Tijdens de meidagen waren er in de klaslokalen militairen en vluchtelingen ondergebracht. In zijn jaarverslag schreef schoolhoofd Leon De Roeck dat er, nadat de klassen ontruimd waren, vastgesteld werd dat allerhande schoolgerief verdwenen was.

Wordt vervolgd

DE TEELT VAN KOOLZAAD

door Suzanne Van der Speeten.

Okegem, zondagnamiddag 18 januari 1987. 't Is "putteken van de winter" zegt men hier. Buiten ligt er op weiden en akkers een weinig sneeuw. Een kleine beschutting voor wintergerst en wintertarwe. Bij ons is er nu van rogge geen sprake meer.
De T.V. brengt de uitzending " Voor boer en tuinder". Spreker zegt : Overschot aan tarwe, de suikerbietenoogst moet verminderen, enz ... Wat moeten de landbouwers proberen te winnen ? "Koolzaad, vlas, erwten, bonen, linzen... Meteen schrijf ik op wat er nog over de teelt van koolzaad in mijn geheugen is.
Het ging er hier rond de jaren 1930 heel anders aan toe. Geen kleine of grote machines gelijk we dat nu op de beeldbuis te zien krijgen. Handenarbeid, enkel en alleen handenarbeid! De boer had op zijn kleine bedrijf vlug uitgemaakt waar hij zijn "plek rogge" ging zaaien. Rogge was het eerste rijp

graangewas en op het omgeploegde roggeveld moesten er rapen gezaaid worden. Wintervoer voor de koeien!

1. Uitzaai van koolzaad.
Op een smalle strook grond stond nog de rogge te drogen. Met veel zorg in "eppers" rechtgezet en vastgebonden aan de aren met een "strowis". Die strook grond kwam pas later vrij. Dat deel, over heel de lengte van de akker, moest dienen om koolzaad te zaaien. Het warme weer en de regen zorgden voor de opkomst van honderden en nog honderden planten. Het was een hele kunst om regelmatig de donkerpaarse zaadjes uit te zaaien en stevige planten te bekomen. Nu maar wachten op het plantgoed!

2. Uitplanten.
Na een flinke regenvlaag ging op de boerderij iedereen aan 't werk. De boerin en de grote kinderen moesten de "sloeëren" (koolzaadplanten) uittrekken. Keurig werd het plantgoed - geen kromme poten, geen te kleine of te grote planten - in bussels bijeen gebonden. Rechtstaande op de grond werden de bussels in een hoop bijeengezet om uitdrogen te voorkomen. Ondertussen ploegde de boer een stuk tarwestoppel om. Voor na voor, in rechte trek. Soms gunde hij zichzelf en zijn paard wel even rust! Uitzonderlijk werd er geploegd met een koppel paarden. Nadat de eg (eede) en de rol (bolder) over 't veld waren getrokken was de nog vochtige grond "in goede staat" om de koolzaadplanten in groei te trekken. Met man en macht aan 't werk! Een lang richtsnoer werd over de lengte van de akker gespannen. De boer bracht met de "sloeërensteker" - steeds twee puttemaker - de nodige kuiltjes aan. Het gespannen touw kwam hem daarbij van pas. In rechte rijen en op regelmatige afstand werd in elke "put" een koolzaadplant gestoken en met de rechtervoet vastgedrukt. Mannen en vrouwen liepen met een bussel op de linkerarm en plantten het hele

stuk vol.Kon men de uitplant zo juist passen met die planten?
Onderlinge hulp was bij de mensen nog een dagelijkse gewoonte en wat de ene boer te weinig had aan planten, kreeg hij wel bij een andere.
Heel moe, maar voldaan, trok iedereen 's avonds naar huis terug en nu maar afwachten ...

3. Groeitijd.
Na zulke strenge winters als die van het jaar 1985 en 1986 zouden de koolzaadplanten wel "kapot" of toch alleszins zeer onder de strenge vorst geleden hebben. Toch maar hopen dat het koolzaadveld in volle bloei komt. Eén grote plek van gele bloemen waar duizenden insecten op af komen. Vooral de bijen! De bijenboer (imker) weet dat de honing uit koolzaadbloemen fijn van smaak is. Langzaam maar zeker vormden zich de peulen met daarin de groene zaadjes. De plant zelf wordt rijper, geel en droog .De peulen worden harder en de zaadjes donkerder van kleur. Het weer speelt nu een grote rol want de oogsttijd is aangebroken. Dag na dag worden de planten bekeken en gekeurd.Met een sikkel wordt elke plant afzonderlijk afgesneden.De hoopjes liggen tussen de stoppels. Nog enkele dagen van nadrogen.

4. Dorsen.
Op de akker wordt een kleine plek ontdaan van de "stoppels". De grond wordt effen gemaakt. Komt daarop een laag stro. Ondertussen heeft moeder, de boerin, het "dorskleed" nagekeken. Het grote, vierkante stuk uit lijnwaad ,10 meter zijde, mag geen enkel gaatje hebben. Komen daarbij nog 3 à 4 kleine draagkleden (de dragers moeten daarin het droge koolzaad naar het "dorskleed" brengen). Maar zo ver zijn we nog niet! Op de boerderij wordt de kar geladen met :
- het grote dorskleed, dit weegt zwaar omwille van zijn degelijkheid en zijn grote afmetingen

- verscheidene kleine dorskleden
- meerdere sterke stokken aan één kant doorboord en door het gaatje is een sterk touw getrokken. Die stokken zullen op het dorsveld dienen om het dorskleed aan de vier hoeken omhoog te trekken
- dorsvlegels en rijven (houten)
- zakken om 't koolzaad in te scheppen
- enorme grote zakken om de droge peulen (pöljen) in te doen.

Als 't weer maar meevalt! De zon moet er zijn om de duizenden en duizenden peulen gemakkelijk te doen openspringen en de donkere kleine zaadjes los te laten.

Daar zijn de dorsers en de dragers. De vrouwen die met kleurrijke hoofddoek maar de akker trekken en volle kruiken met koffie en bier aan de kant neerzetten. Iedereen heeft zijn taak gekregen. Het dorsen kan beginnen! De vrouwen moeten de kleine dorskleden vullen met het droge koolzaad. Met de vier hoeken van 't kleed over het koolzaad heen, wordt dan in het midden een knoop gelegd. Het grote "pak" wordt op 't hoofd van de drager neergezet en deze gaat, met haast, naar het dorskleed toe. Vier dorsers - 't zal een vierslag zijn - dorsen het koolzaad en regelmatig worden de zaadjes aan de kant van 't dorskleed geveegd. Zo komt elk "pak koolzaad" op de dorsvloer terecht. De "pöljen" worden met een houten rijf over het dorskleed getrokken. De uitgedorsen koolzaadplanten worden in grote bussels bijeengebonden. Die zullen in de komende winter dienen om de broodoven heet te stoken. De "pöljen" worden in de grote zakken gedaan en de hele gebuurte komt zich bevoorraden om de slaapzakken van de bedden te vernieuwen. Wat een drukte! Men kan zich dat nog nauwelijks inbeelden! Blijft nog het koolzaad op te scheppen en de kar te laden. Na gedane taak gaan allen naar de boerderij. Na zo 'n zware arbeid en de buitenlucht is de honger groot. Op de tafels staan de borden met rijstpap en bruine suiker klaar. Eerst zullen

boterhammen met hesp lekker smaken.
Blijft nog voor de boer zijn oogst op zolder uit te gieten en te wachten tot de kooplieden zich aanmelden. Dat eerste inkomen uit de oogst kwam toen wel goed van pas!

De koolzaadteelt liep hier reeds voor wereldoorlog II sterk terug. Tijdens de Duitse bezetting hebben verscheidene boeren de draad weer opgenomen. Ze leverden hun oogst aan een margarinefabriek te Aalst. Daarvoor mochten ze als "toemaatje" olie gaan afhalen. Zij konden zo weer de smaak proeven van onze zo op prijs gestelde frieten.

OMSLAGTEKENING

Gustaaf Renders bezorgde ook dit jaar de tekening die op de voorkaft prijkt. De afbeelding stelt de duiventoren voor, behorend tot het gebouwencomplex van wijlen Patricius De Schepper, Dorp nummer 43. De toren is het best te zien vanaf de Borreweg.
Gustaaf is een gedreven tekenaar en schilder. Zijn tekeningen zijn minutieus uitgewerkt en geven het onderwerp bijna fotografisch weer. Zij werk mag letterlijk en figuurlijk "gezien" worden.
Bedankt Gustaaf!

OKEGEMSE VERTELLINGEN

Het spook van huis Kattestraat nr. 24.

Lang geleden woonde er hier een jonge vrouw die op zekere dag toen ze slapen ging geluid hoorde op de zolder boven haar slaapkamer. Het geluid geleek op voetstappen, net alsof er iemand op de zolder liep te ijsberen.
Verschrikt riep ze haar huisgenoten die evenwel niets hoorden. De zolder werd geïnspecteerd en men zag er niets abnormaals.
Het geluid van de voetstappen kwam echter terug en de angst van het meisje werd alsmaar groter. Ten einde raad ging het meisje de pastoor raadplegen. Deze vertelde haar wat ze moest doen op het ogenblik dat het geluid hoorbaar werd. Ze moest de volgende formule luidop uitspreken : " Zijt ge van God, ge zijt welkom; zijt ge van de duivel, verdwijn." Tegelijkertijd moest ze een kruisteken maken.
Gesterkt door deze raad ging het meisje rustiger dan gewoonlijk naar bed. Het geluid liet niet lang op zich wachten. Ogenblikkelijk sprak ze de voorgaande vraag uit en ... de voetstappen stopten en een stem weerklonk : " Ik ben een soldaat die veel kwaad bedreven heb tijdens mijn leven en daarom kan ik geen rust vinden tenzij iemand tezamen met mij een bedevaart zou willen doen. Wilt gij met mij dit doen? "
Het meisje beloofde aanstonds om reeds 's anderendaags op bedevaart te gaan naar de kapel van Onze Lieve Vrouw van Muilem te Liedekerke. En zo geschiede.
De volgende dag deed ze haar hoofddoek aan en vertrok te voet naar Muilem vergezeld van de geest. In de kapel werd er gebeden voor de zielerust van de soldaat en daarop keerde men terug naar Okegem. Aan de brug over de Dender hoorde ze plots weer de

stem van de soldaat : " Bedankt dat ge met mij op bedevaart geweest zijt, thans ben ik bevrijd. Geef me nog een hand en ge zult nooit meer van mij horen. "
Het meisje haar handen waren gewikkeld in haar hoofddoek, dat was namelijk zo'n grote sjaal die de vrouwen vroeger droegen. Op datzelfde ogenblik brandde zich de vorm van een hand in de hoofddoek!
Het meisje keerde aanstonds naar Muilem terug en liet haar hoofddoek als gedenkenis in de kapel achter. Nooit heeft ze nog voetstappen gehoord.

(Zegspersonen: Eleonora De Duffeleer en Victor Appelmans)

EEN ANEKDOTE

De Okegemse bond van de gepensioneerden levert puik werk, daarmee vertel ik niets nieuws. Over het algemeen is elk er "geren" bij. Wanneer er ergens in de buurt, en het mag ook nog wat verder zijn, een of ander feest voor gepensioneerden plaats heeft is er steeds een min of meer grote delegatie van Okegem aanwezig. Ze maken graag plezier en daar is me dunkt niets op aan te merken.
Een drietal jaar geleden, ik geloof dat het bij de start van de "Dikke van Pamelfeesten" was, kwam Jan Theys naar Roosdaal. Alle bonden voor de derde leeftijd waren uitgenodigd en wie kon zo'n uitnodiging afslaan? Dus waren ook die van Okegem aanwezig. Achteraf hebben ze meer plezier gehad dan op het ogenblik zelf. Wat het programma was weet men niet meer maar wel de omstandigheden waarin het "feest" doorging.
In Roosdaal had men een tent in een weide neergeplant, tafels en stoelen her en der verzameld en het feest kon bij wijze van spreken beginnen.
Een eerste tegenvaller was dat het er enorm stonk toen ze de tent betraden. Het was precies of de

tent over een mesthoop was geplaatst. Velen grabbelden direct in hun "saccoche" naar hun parfumflesje. Dat was een eerste tegenslag, de tweede liet niet lang op zich wachten.
De tent was "vergeven" van vliegjes, die bovendien niet mensenschuw waren. Er werd daar eerst en vooral een kartonnetje op het bierglas gelegd en daarna begon men duchtig te kloppen naar de vliegjes die op het aangezicht en andere lichaamsdelen rust zochten. Zelfs de sterzanger op het podium klopte terwijl hij zong op zijn eigen kaken.
Alle goede dingen bestaan uit drie, zo ook te Roosdaal. De tent was bomvol. Alle stoelen waren dicht tegen mekaar geplaatst om zoveel mogelijk bezoekers een zitplaats te geven. Terwijl de voorstelling bezig was hoorde men plots een onheilspellend gekraak en een luide gil. Iemand was door zijn stoel gevallen. De poten van de stoelen zakten in de weidegrond en braken. De ongelukkige mankeerde niets maar kon met de beste wil van de wereld niet meer rechtkomen door het gebrek aan plaats. Omzittenden trokken de man recht. Er waren twee soorten houten stoelen aanwezig : bruine en witte. Het slachtoffer had op een witte gezeten, dat zag men toen ze de brokstukken buitendroegen. De aanwezigen keken allen naar de kleur van hun exemplaar. Degenen op een witte stoel waren op slag ongerust, gingen op de boord van de stoel zitten en hielden de tafel vast.
Toen het schouwspel was afgelopen gingen de Okegemnaars buiten de tent en zagen daar een berg gebroken stoelen liggen. Ze lachten eens, vatten de weg naar Okegem aan en zeiden tegen elkaar : "'t Was schoon maar we hebben toch veel geluk gehad."

INHOUD

Okegem en Okegemnaars in W.O. II (Deel 3)
De slachtoffers..... 1
Jozef Van der Speeten

De teelt van koolzaad..... 14
Suzanne Van der Speeten

Okegemse vertellingen. Het spook van huis Kattestraat nr. 24..... 18

Een anekdote..... 20